

Sygn. akt II Ca 681/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra (sprawozdawca)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Anna Podolska-Kojtych

Sędzia Sądu Okręgowego Grzegorz Grymuza

Protokolant Starszy sekretarz sądowy Krystyna Melchior

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2014 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy z powództwa W. G.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w Ł.

o zapłatę kwoty 1721,13 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 13 sierpnia 2012

roku do dnia zapłaty

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w

Lublinie z dnia 27 maja 2014 roku, w sprawie VIII C 342/13

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie I w ten sposób, że zasądzoną od (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz W. G. kwotę 1059,03 zł (tysiąc pięćdziesiąt dziewięć złotych trzy grosze) z odsetkami ustawowymi od dnia 30 stycznia 2014 roku dnia zapłaty obniża do kwoty 207,60 zł (dwieście siedem złotych sześćdziesiąt groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 30 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty i oddala powództwo

również w części obejmującej żądanie zapłaty kwoty 851,43 zł (osiemset pięćdziesiąt jeden złotych czterdzieści trzy grosze) z odsetkami ustawowymi od dnia 30 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty;

b) w punkcie III w ten sposób, że zasądza od W. G. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w Ł. kwotę 415,54 zł (czteryście piętnaście złotych pięćdziesiąt cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od W. G. na rzecz U. (...)

(...) Spółki Akcyjnej w Ł. kwotę 123,12 zł (sto dwadzieścia trzy złote dwanaście groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ca 681/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 24 stycznia 2013 roku, wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w dniu 30 stycznia 2013 roku, powód – W. G. wniósł o zasądzenie od pozwanego – (...) Spółki Akcyjnej w Ł. kwoty 1721,13 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 13 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 3-4, 28-29).

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że strony łączyła umowa dobrowolnego ubezpieczenia (...) w okresie od dnia 10 stycznia 2012 roku do dnia 9 stycznia 2013 roku, w wariancie (...) W okresie objętym ubezpieczeniem, w wyniku uszkodzenia instalacji wodno- kanalizacyjnej, doszło do uszkodzenia elementów stałych objętego ubezpieczeniem lokalu mieszkalnego powoda wraz z elementami ruchomymi.

Powód wskazał prace, których wykonanie było konieczne w związku ze szkodą.

Powód wskazał, że pozwany wycenił szkodę na kwotę 402,90 zł i taką kwotę przelał na rachunek bankowy powoda.

Powód wskazał, że sam kupił część materiałów do naprawy uszkodzonej ściany oraz zlecił wykonanie naprawy fachowcom. Koszt naprawy wraz z materiałami, po potrąceniu otrzymanej od pozwanego kwoty, to 1721,13 zł. Powód wezwał pozwanego do zapłaty pismem z dnia 25 października 2012 roku, jednak pozwany nie odniósł się do wezwania.

Powód wskazał, że odsetki od kwoty dochodzonej pozwem liczone są od dnia wydania decyzji o wypłacie odszkodowania.

*

W piśmie procesowym z dnia 28 marca 2013 roku, wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w dniu 29 marca 2013 roku powód oświadczył, że „cofa powództwo w zakresie kwoty 34,91 zł” i wnosi o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1686,22 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 13 sierpnia 2012 roku.

Powód wskazał, że „na dochodzoną kwotę składają się:

1. kwota 1150,01 zł (faktura VAT nr (...));
2. kwota 439,45 zł (faktura VAT nr (...))
3. kwota 499,66 zł (paragon nr (...) na kwotę 74,97 zł, paragon nr (...) na kwotę 17,99 zł, paragon nr (...) na kwotę 65 zł, paragon nr (...) na kwotę 47,95 zł, paragon nr (...) na kwotę 124,81 zł, paragon nr (...) na kwotę 168,94 zł)”.

Powód wskazał, że łączny koszt remontu wyniósł kwotę 2089,12 zł, a ponieważ pozwany zapłacił powodowi kwotę bezsporną 402,90 zł, do zapłaty pozostaje jeszcze kwota 1686,22 zł (k. 35).

*

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (k. 45-47).

*

Wyrokiem z dnia 27 maja 2014 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie:

I. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz W. G. kwotę 1059,03 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 30 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty;

II. oddalił powództwo w pozostałej części;

III. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz W. G. kwotę 727 zł tytułem kosztów procesu i zniósł wzajemnie pomiędzy stronami koszty procesu w pozostałej części (k. 137).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy w Lublinie ustalił, że w dniu 5 stycznia 2012 roku W. G. zawarł z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w Ł. umowę ubezpieczenia lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w L. w zakresie odpowiedzialności majątkowej w ramach polisy ubezpieczeniowej (...) Ubezpieczenie (...) w wariantcie (...), Nr Polisy: (...), obejmującej okres od dnia 10 stycznia 2012 roku do dnia 9 stycznia 2013 roku.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 4 lipca 2012 roku doszło do awarii instalacji wodnej wewnątrz ściany lokalu objętego ubezpieczeniem. Na skutek zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi, w dniu 5 lipca 2012 roku sporządzony został protokół szkody. W dniu 13 sierpnia 2012 roku ubezpieczyciel wydał decyzję, w której przyznał ubezpieczonemu odszkodowanie w kwocie 402,90 zł, która została powodowi wypłacona.

W związku z zakwestionowaniem wysokości szkody i kwoty przyznanego przez ubezpieczyciela odszkodowania, pismem z dnia 25 października 2012 roku, zatytułowanym „Przedsądowe wezwanie do zapłaty”, pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do zapłaty kwoty odpowiadającej rzeczywistej wartości szkody, którą oszacował na 1721,31 zł. Pełnomocnik powoda wskazał, że na kwotę 1721,31 zł złożyły się kwota 1150,01 zł z tytułu kosztów wykonanych robót remontowych oraz kwota 571,12 zł z tytułu kosztu zakupu potrzebnych do wykonania remontu materiałów. Do powyższego pisma zostały załączone:

- faktura VAT, wystawiona w dniu 19 października 2012 roku, opiewająca na kwotę 1150,01 zł brutto (1064,82 zł netto) z tytułu wykonania robót ogólnobudowlanych,
- kosztorys napraw w mieszkaniu przy ul (...) w L.,
- faktura nr (...), wystawiona w dniu 27 lipca 2012 roku, opiewająca na łączną kwotę 439,45 zł brutto (357,28 zł netto) z tytułu zakupu materiałów oraz
- paragony fiskalne na zakup materiałów w ilości 6 sztuk na łączną kwotę 499,66 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że w piśmie z dnia 13 lutego 2013 roku przedstawiciel pozwanego ubezpieczyciela oświadczył, iż w wyniku ponownej analizy akt szkody postanowił podtrzymać wcześniejszą decyzję w zakresie ustalonej kwoty odszkodowania, informując jednocześnie, iż ewentualna dopłata odszkodowania może nastąpić po uzupełnieniu przedłożonej dokumentacji o kosztorys powykonawczy wykonanych prac remontowych przez firmę (...), sporządzony na bazie Katalogów Nakładów Rzeczowych KRN 4-01 oraz po przeprowadzeniu weryfikacji takiego dokumentu przez ubezpieczyciela.

Sąd ustalił, że dochodzona pozwem należność do dnia wniesienia pozwu i wydania orzeczenia nie została uregulowana.

Sąd Rejonowy wskazał, że biegła sądowa z zakresu budownictwa – A. M. stwierdziła między innymi, iż zakładając najniższe stawki i ceny możliwe jest negocjowanie kwoty wynagrodzenia za wykonanie prac remontowych. Podana przez powoda kwota wynagrodzenia za wykonanie prac remontowych na poziomie 1000 zł nie jest rażąco wysoka, ale jest to kwota którą można pertraktować. Kosztorysowanie w budownictwie jest w kwotach netto, zatem również ustalone na tej podstawie koszty wyrażone są w kwotach netto. Również z uwagi na możliwość skorzystania przez powoda z możliwości odliczeń podatkowych odpowiednio 23 % na zakup materiałów budowlanych i 8 % na robociznę, w opracowaniach kosztów remontowych przyjmowane są wartości netto. W ocenie biegłego, wskaźnik zużycia budynku, przyjęty przez pozwanego, o który została obniżona kwota należnego powodowi odszkodowania, nie jest zawyżony. Wskaźnik ten w 2012 roku oscylował w granicach 20-30 %.

Sąd Rejonowy wskazał, że w piśmie procesowym z dnia 13 grudnia 2013 roku pełnomocnik strony pozwanej oświadczył, iż nie zgłasza zastrzeżeń do wydanej w sprawie opinii biegłego sądowego.

Sąd Rejonowy wskazał, że w oparciu o opracowaną przez biegłego sądowego A. M. opinię, Sąd przyjął, iż wartość użytych przy likwidacji przedmiotowej szkody materiałów wynosi 377,11 zł, zaś wartość robocizny 1064,82 zł, co daje w sumie kwotę 1461,93 zł. Po uwzględnieniu wypłaconej przez pozwanego niespornej części odszkodowania w kwocie 402,90 zł, do zapłaty pozostała kwota 1059,03 zł.

Sąd Rejonowy wskazał, że powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie powołanych dowodów, jak również w oparciu o wydane w sprawie opinie biegłych, w szczególności zaś w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, których wiarygodność, za wyjątkiem kosztorysu prac remontowych przedstawionych przez powoda, nie była kwestionowana przez strony, jak również nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne zeznania powoda W. G. złożone na rozprawie w dniu 5 maja 2014 roku. Powód zeznał między innymi, że w złożonym w Urzędzie Skarbowym zeznaniu podatkowym nie odliczył od podatku poniesionych przez siebie kosztów przedmiotowego remontu, potwierdził również swoje wcześniejsze wyjaśnienia złożone w trybie informacyjnym oraz że wypłacona przez pozwanego kwota odszkodowania nie odzwierciedla poniesionych w rzeczywistości przez stronę powodową kosztów likwidacji szkody. W ocenie Sądu zeznania powoda są spójne, logiczne i znajdują swoje odzwierciedlenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Sąd Rejonowy uznał, że powództwo jest zasadne, jednak wymagało korekty w zakresie wysokości kwoty należnego powodowi odszkodowania, jak również co do daty, od której powodowi należne są odsetki. Po dokonaniu korekty, wysokość zobowiązania wobec powoda ustalona została na kwotę 1059,03 zł z tym zastrzeżeniem, że od zasądzonej kwoty 1059,03 zł należne są powodowi odsetki ustawowe od dnia 30 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy wskazał, że okolicznością bezsporną był fakt zawarcia pomiędzy stronami umowy ubezpieczenia majątkowego lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w L. oraz że w okresie objętym umową ubezpieczenia doszło do powstania szkody, za której likwidację odpowiedzialność ponosi pozwany, jako ubezpieczyciel przedmiotowego lokalu. Kwestią sporną była natomiast kwestia wysokości należnego powodowi odszkodowania oraz data, od której należne są powodowi odsetki za opóźnienie w zapłacie świadczenia.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 355 § 1 k.p.c. i art. 203 § 1 k.p.c. i wskazał, że w piśmie procesowym z dnia 29 marca 2013 roku pełnomocnik powoda ograniczył powództwo do kwoty 1686,94 zł, cofając jednocześnie pozew co do kwoty 34,91 zł. Ponieważ okoliczności sprawy nie wskazują, aby częściowe cofnięcie pozwu przez powoda było sprzeczne z prawem lub z zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa, brak jest podstaw, aby uznać to oświadczenie za niedopuszczalne na podstawie art. 203 § 4 k.p.c. Sąd uznał częściowe cofnięcie pozwu do kwoty wskazanej przez pełnomocnika powoda w piśmie procesowym z dnia 29 marca 2013 roku, to jest do kwoty 1686,94 zł, nastąpiło ze skutkiem prawnym.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 k.c. oraz art. 817 § 1 i 2 k.c. i wyjaśnił, że z tytułu zaistniałej w dniu 4 lipca 2012 roku szkody powodowi należy się odszkodowanie w łącznej wysokości 1461,93 zł. Z uwagi na okoliczność, że kwota 402,90 zł, jako bezsporna część roszczenia, została powodowi wypłacona, spór mógł dotyczyć jedynie pozostałej kwoty 1059,03 zł, czyli różnicy między ustaloną w trakcie procesu faktyczną wysokością szkody a kwotą wypłaconego przez pozwanego odszkodowania. Ustalona w trakcie procesu suma odszkodowania jest adekwatna do rozmiaru uszkodzeń przedmiotu ubezpieczenia, powstałej w wyniku awarii instalacji wodnej i odpowiada kosztom likwidacji przedmiotowej szkody. Przy ustalaniu wysokości należnego ubezpieczonemu odszkodowania, sąd wziął również pod uwagę zużycie techniczne ze względu na wiek stałych elementów. Za niezasadne Sąd uznał natomiast roszczenie powoda w zakresie żądania zasądzenia odsetek ustawowych od dnia 13 sierpnia 2012 roku. Za datę, od której powodowi należne są odsetki od zasądzonej kwoty 1059,03 zł, Sąd przyjął datę wniesienia pozwu.

Sąd Rejonowy wskazał powód wygrał sprawę jedynie w części, w związku z czym na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda łącznie kwotę 727 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na które złożyły się: kwota 30 zł tytułem uiszczonej opłaty sądowej od pozwu, kwota 180 zł tytułem zastępstwa procesowego,

kwota 17 zł z tytułem uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 500 zł z tytułu uiszczonej przez powoda zaliczki na poczet dowodu z opinii biegłego. Sąd wskazał, że w pozostałej części zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu, to jest w części pokrytych tymczasowo kosztów za sporządzenie w sprawie opinii.

*

Od wyroku z dnia 27 maja 2014 roku apelację wniósł pozwany, wskazując, że zaskarża powyższy wyrok w części, to jest w zakresie pkt I, w którym Sąd zasądził od pozwanego – (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz powoda W. G. kwotę 896,65 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty, oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Pozwany zarzucił:

„I. naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na rozpoznanie sprawy, a mianowicie:

- art. 233 § 1 KPC przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, to jest dokonanie jego oceny z pominięciem jego istotnej części, tj. opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa lądowego mgr inż. A. M., z której wynika, że wysokość odszkodowania niezbędnego do przywrócenia lokalu mieszkalnego do stanu sprzed szkody wynosi 565,28 złotych, a tym samym dowolne uznanie przez Sąd, że wartość szkody poniesionej przez powoda wynosi 1.461,93 zł;

- pominięcie wniosków ustnej opinii biegłej sądowej z zakresu budownictwa mgr inż. A. M., złożonej na rozprawie w dniu 10 lutego 2014 roku, z której wynikało, że przy ustalaniu wysokości należnego powodowi odszkodowania uwzględniono średnią cenę materiałów, robocizny oraz sprzętu dla województwa (...) w 2012 roku, oraz że przedłożone przez powoda paragony oraz rachunki są nieczytelne oraz nie określają szczegółowo materiałów, a zatem nie pozostają w adekwatnym związku przyczynowym z powstałą szkodą;

- pominięcie przez Sąd tej części zeznań powoda W. G. złożonych na rozprawie w dniu 5 maja 2014 roku (w ramach dowodu z przesłuchania stron), z których wprost wynikało, że faktura VAT nr (...) na kwotę 1.150,01 złotych (1.064,82 netto) wystawiona przez W. J., obejmująca wynagrodzenie za usługę remontową nie odpowiadała kosztorysowi naprawy mieszkania sporządzonego na zlecenie powoda przez K. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma (...), co miało wpływ na wyliczenia wartości szkody w sposób sprzeczny z umową, w tym ogólnymi warunkami ubezpieczenia, co w konsekwencji doprowadziło do wadliwego ustalenia przez Sąd wysokości odszkodowania;

- przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów poprzez dowolne uznanie, że faktura VAT nr (...) na kwotę 1.150,01 złotych (1.064,82 netto) wystawiona przez W. J. stanowi podstawę do ustalenia wysokości należnego powodowi odszkodowania w sytuacji, gdy jest ona jedynie dokumentem prywatnym i stanowi w istocie dowód tego, że osoba która go podpisała, złożyła oświadczenia zawarte w dokumencie, co doprowadziło do sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego;

(...) art. 328 § 2 KPC poprzez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku:

- przyczyn dla których Sąd wbrew wnioskom płynącym z opinii pisemnej i ustnej sporządzonej przez biegłego sądowego A. M. nie przyjął, iż wysokość należnego powodowi odszkodowania powinna wynosić 565,28 zł;

- z jakiego powodu pominął przy ustalaniu wysokości należnego powodowi odszkodowania zapisy umowy ubezpieczenia wraz z stanowiącymi jej integralną część ogólnymi warunkami ubezpieczenia (...) zatwierdzonych Uchwałą Zarządu (...) SA nr (...) z dnia 2 września 2009 r.

II. naruszenie prawa materialnego, tj.:

- art. 805 k.c. w powiązaniu z art. 31 ust. 5 ogólnych warunków ubezpieczenia (...) zatwierdzonych Uchwałą Zarządu (...) SA nr (...) z dnia 2 września 2009 r. stanowiących integralną część umowy ubezpieczenia lokalu

mieszkalnego przy ul. (...) w L. przez dowolne przyjęcie, że powodowi należy się odszkodowanie w wysokości 1.461,93 zł., w sytuacji, gdy zgodnie z treścią powyższego zapisu umowy wysokość szkody ustala się odpowiednio do zakresu rzeczywistych uszkodzeń spowodowanych wypadkiem ubezpieczeniowym według przeciętnych cen zakładów usługowych lub cenników stosowanych w likwidacji szkód, które to zostały określone przez biegłego sądowego na kwotę 565,28 zł”.

Pozwany wniósł o:

„1. zamianę zaskarżonego wyroku w części poprzez oddalenie powództwa co do kwoty 896,65 złotych wraz z ustawowymi zaskarżonymi od tej kwoty;

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za I instancję oraz kosztów postępowania apelacyjnego według norm prawem przepisanych” (k. 157-159v).

*

W odpowiedzi na apelację powód, reprezentowany przez pełnomocnika, wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda „zwrotu kosztów procesu za I i II instancję” (k. 173-173v).

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik pozwanego popierał apelację oraz wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za drugą instancję. Pełnomocnik powoda wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych (k. 187v).

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego jest zasadna częściowo.

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził wykonania umowy ubezpieczenia mienia, zawartej z pozwanym ubezpieczycielem w dniu 5 stycznia 2012 roku. Przedmiotem ubezpieczenia był lokal mieszkalny numer (...), położony w L. w budynku przy ul. (...). Okres ubezpieczenia rozpoczynał się w dniu 10 stycznia 2012 roku, a kończył w dniu 9 stycznia 2013 roku.

Przepis art. 805 § 1 k.c. stanowi, że przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Z przepisu art. 805 § 2 pkt 1 k.c. wynika, że świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Ubezpieczenie mienia w postaci lokalu mieszkalnego jest umową ubezpieczenia dobrowolnego, co oznacza między innymi, że treść stosunku prawnego ubezpieczenia wyznaczają w pierwszej kolejności postanowienia zawartej przez strony umowy, a dopiero w zakresie nimi nie objętym oraz w zakresie, w którym oznaczone postanowienia umowy nie mogą być uznane za ważne albo skuteczne, przepisy Kodeksu cywilnego.

Prawidłowe rozpoznanie i rozstrzygnięcie żądania zapłaty świadczenia ubezpieczeniowego z umowy ubezpieczenia mienia wymaga w pierwszej kolejności prawidłowego ustalenia treści umowy ubezpieczenia łączącej strony. Praktyka obrotu prawnego wskazuje, że na treść umowy ubezpieczenia składają się z reguły treść polisy oraz treść ogólnych warunków ubezpieczenia, którymi przy zawarciu umowy ubezpieczenia posługuje się dany ubezpieczyciel.

Z treści polisy z dnia 5 stycznia 2012 roku wynika, że ubezpieczającemu doręczone zostały przed zawarciem umowy ubezpieczenia:

a) ogólne warunki ubezpieczenia (...), zatwierdzone uchwałą zarządu ubezpieczyciela Nr (...) z dnia 2 września 2009 roku wraz z „Aneksem Nr (...)”, zatwierdzonym uchwałą zarządu Nr (...) z dnia 30 marca 2011 roku,

b) szczególne warunki ubezpieczenia (...), zatwierdzone uchwałą zarządu ubezpieczyciela nr (...) z dnia 30 marca 2011 roku.

W rozpoznawanej sprawie powód przedstawił jedynie kopię polisy stwierdzającej fakt zawarcia umowy ubezpieczenia (k. 15).

Pozwany nie kwestionował autentyczności dokumentu, którego kopia została przedstawiona przez powoda.

Żadna ze stron nie przedstawiła tekstu ogólnych warunków ubezpieczenia, które doręczone zostały powodowi przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Twierdzenia co do treści niektórych postanowień zawartych w tych warunkach przytoczył pozwany w odpowiedzi na pozew i innych pismach procesowych. Powód nie kwestionował twierdzeń pozwanego, że postanowienia o treści przytoczonej przez pozwanego znajdują się w ogólnych warunkach ubezpieczenia doręczonych powodowi przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

W związku z powyższym należy przyjąć, że do ustalenia treści umowy ubezpieczenia zawartej przez strony mają również zastosowanie wskazane wyżej ogóle warunki ubezpieczenia.

Z § 31 ust. 5 ogólnych warunków ubezpieczenia (...) wynika, że w przypadku mienia podlegającego naprawie wysokość szkody ustala się odpowiednio do zakresu rzeczywistych uszkodzeń spowodowanych wypadkiem ubezpieczeniowym, według przeciętnych cen zakładów usługowych lub cenników stosowanych w likwidacji szkód albo na podstawie rachunku naprawy, jeżeli rachunek ten zawiera szczegółową specyfikację wykonanych prac. Rachunek kosztów podlegał weryfikacji przez ubezpieczyciela, co do wysokości kosztów, zakresu robót i użytych materiałów (k. 46).

Z § 31 ust. 2 ogólnych warunków ubezpieczenia wynika, że przy ustalaniu wysokości odszkodowania bierze się pod uwagę także czas, jaki upłynął od ostatniego odnowienia lokalu, a przy określaniu stopnia zużycia uszkodzonej rzeczy bierze się pod uwagę zarówno naturalne starzenie się mienia, jak i zużycie wynikające z jego eksploatacji (k. 47).

Uzasadniony jest zarzut apelacji, że Sąd pierwszej instancji nie wskazał w uzasadnieniu wyroku, dlaczego przy ustalaniu treści umowy ubezpieczenia zawartej przez strony pominął wskazane w treści polisy ogólne warunki ubezpieczenia (...), zatwierdzone uchwałą zarządu ubezpieczyciela Nr (...) z dnia 2 września 2009 roku wraz z „Aneksem Nr (...)”, zatwierdzonym uchwałą zarządu Nr (...) z dnia 30 marca 2011 roku.

Uzasadniony jest częściowo zarzut niewłaściwej oceny dowodu z dokumentu w postaci faktury VAT numer (...) z dnia 19 października 2012 roku. Niewłaściwa ocena tego dowodu przez Sąd pierwszej instancji nie wynika jednak z faktu, że wskazany dokument jest dokumentem prywatnym i w związku z tym ma inną moc dowodową niż dokument urzędowy, ale z nieuwzględnienia przy ocenie tego dowodu treści § 31 ust. 5 ogólnych warunków ubezpieczenia, jak również faktu, że faktura ta obejmuje wynagrodzenie za wszelkie prace remontowe w mieszkaniu powoda, a więc również te, które nie pozostawały w związku przyczynowym z wypadkiem ubezpieczeniowym objętym umową z dnia 5 stycznia 2012 roku.

Z ogólnych warunków ubezpieczenia jednoznacznie wynika, że wysokość szkody ustala się odpowiednio do zakresu rzeczywistych uszkodzeń spowodowanych wypadkiem ubezpieczeniowym, przy czym może to nastąpić w dwojaki sposób:

a) według przeciętnych cen zakładów usługowych lub cenników stosowanych w likwidacji szkód albo

b) na podstawie rachunku naprawy, jeżeli rachunek ten zawiera szczegółową specyfikację wykonanych prac.

Analiza treści faktury z dnia 10 października 2012 roku prowadzi do jednoznacznego wniosku, że faktura ta nie zawiera w ogóle specyfikacji wykonanych prac. Jako przedmiot wykonanych prac faktura wymienia jedynie „roboty ogólnobudowlane” (k. 12), nie pozwalając na określenie rodzaju prac, które zostały wykonane, ani też ich zakresu. Treści faktury nie można również wiązać z kosztorysem naprawy sporządzonym przez K. S. (k. 14). Oba dokumenty pochodzą od różnych osób. Kosztorys sporządzony przez K. S. nie stanowił podstawy wykonania remontu w mieszkaniu powoda, ani też podstawy wystawienia faktury przez wykonawcę remontu. Powyższą okoliczność potwierdził nawet sam powód w swoich wyjaśnieniach (k. 88), które podtrzymał składając zeznania (k. 134).

Z opinii biegłej A. M. jednoznacznie wynika, że przy wykonaniu remontu powód zastosował także materiały, które nie pozostawały w związku z naprawą uszkodzenia wywołanego pęknięciem rury (płyta gipsowo-kartonowa, taśmy, narożniki i wkrety), jak również materiały pomocnicze przy wykonywaniu wszystkich prac budowlanych (wiadro, żarówka, oprawy, przewody elektryczne). Biegła wyjaśniła, że przy wycenie na podstawie katalogów nakładów rzeczowych nie bierze się odrębnie pod uwagę materiałów pomocniczych, gdyż katalogi te uwzględniają już wartość zastosowanych materiałów pomocniczych.

Przy ustaleniu wysokości szkody powstałej w mieszkaniu powoda należało zatem wziąć pod uwagę kryterium przeciętnych cen zakładów usługowych lub cenników stosowanych w likwidacji szkód. Tym też kryterium kierowała się biegła A. M., dokonując oszacowania wysokości szkody w mieszkaniu powoda. Katalogi nakładów rzeczowych, do których odwołuje się biegła, uwzględniają przy wycenie takie parametry, jak nakłady robocizny (nr), nakłady materiałów (nm) i nakłady sprzętu (ns).

Wycena kosztów naprawy uszkodzeń wywołanych pęknięciem rury wodnej obejmowała koszt prac, użytych materiałów i sprzętu, potrzebnych do wykonania czynności, o których mowa w poszczególnych pozycjach tabeli (kosztorysu) sporządzonej przez biegłą (k. 110).

Wycena szkody bez uwzględnienia stawki podatku od towarów i usług wyniosła 715,05 zł. Wartość tę, w zakresie stawek dla prac budowlanych, należało obniżyć o wskazany przez biegłą stopień zużycia technicznego wynoszący w konkretnym wypadku 28,47 %.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia należy stwierdzić, że wysokość kosztów remontu wyniosła 565,28 zł netto, czyli bez stawki podatku od towarów i usług.

Wskazaną wartość należy powiększyć o stawkę podatku od towarów i usług należną za usługi remontowe, czyli w wysokości 8 %.

$$565,28 \text{ zł} + (565,28 \text{ zł} \cdot 0,08) = 565,28 \text{ zł} + 45,22 \text{ zł} = 610,50 \text{ zł}$$

Wysokość świadczenia ubezpieczeniowego należnego powodowi wynosiła zatem 610,50 zł. Powód otrzymał już kwotę 402,90 zł. Do zapłaty pozostaje zatem kwota 207,60 zł.

$$610,50 \text{ zł} - 402,90 \text{ zł} = 207,60 \text{ zł}$$

÷

Mając na uwadze powyższe rozważania, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł, że zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie I w ten sposób, że zasądzoną od (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz W. G. kwotę 1059,03 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 30 stycznia 2014 roku dnia zapłaty obniża do kwoty 207,60 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 30 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty i oddala powództwo również w części obejmującej żądanie zapłaty kwoty 851,43 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 30 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty;

b) w punkcie III w ten sposób, że zasądza od W. G. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w Ł. kwotę 415,54 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W związku z częściową zmianą rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I zaskarżonego wyroku należało również zmienić rozstrzygnięcie zawarte w punkcie III, to jest dotyczące kosztów procesu za pierwszą instancję.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu za pierwszą instancję jest przepis art. 100 zd. 1 k.p.c., który stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Z uwagi na to, że powództwo zostało częściowo oddalone, Sąd Okręgowy stosunkowo rozdzielił koszty procesu pomiędzy stronami, mając na względzie fakt, w jakiej części żądanie pozwu zostało uwzględnione.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w postanowieniu z dnia 31 stycznia 1991 roku, II CZ 255/90 (OSP 1991, z 11, poz. 279), stosunkowy podział kosztów procesu (art. 100 k.p.c.) dotyczy ich całości, co oznacza przyjęcie za podstawę obliczeń sumy należności obu stron, ustalonych stosownie do zasad z art. 98 § 2 i 3 k.p.c. (oraz art. 99 k.p.c.), w wypadkach tam wskazanych. Sumę tę dzieli się proporcjonalnie do stosunku, w jakim strony utrzymały się ze swymi roszczeniami lub obroną, otrzymując w wyniku kwoty, stanowiące ich udziały w całości kosztów. Jeżeli poniesione przez stronę koszty przewyższają obciążający ją udział – zasądzeniu na jej rzecz podlega różnica.

Ogółem koszty procesu w rozpoznawanej sprawie wyniosły w pierwszej instancji **1790,60 zł**.

Powód poniósł koszty w kwocie **1158,40 zł**, obejmujące:

a) opłatę od pozwu – 30 zł (k. 22, 24),

b) opłatę skarbową od pełnomocnictwa procesowego – 17 zł (k. 21),

c) wynagrodzenie pełnomocnika procesowego – 600 zł, ustalone na podstawie § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 461 – tekst jednolity),

d) wykorzystaną zaliczkę na poczet kosztów opinii biegłego – 500 zł (k. 97, 99, 138),

e) opłaty pocztowe za przesłanie przesyłek poleconych obejmujących pisma procesowe – 3,80 zł, 3,80 zł, 3,80 zł (k. 98, 117a, 119).

Pozwany poniósł koszty w kwocie **632,20 zł**, obejmujące:

a) wynagrodzenie pełnomocnika procesowego – 600 zł, ustalone na podstawie § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 – tekst jednolity),

b) opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł (k. 49),

c) opłaty pocztowe za przesłanie przesyłek poleconych obejmujących pisma procesowe – 3,80 zł, 3,80 zł, 3,80 zł, 3,80 zł (k. 44, 90, 121, 122).

Pozwany przegrał sprawę w 0,121 części, ponieważ w takim zakresie zostało uwzględnione żądanie pozwu (207,60 zł : 1721,13 zł = 0,121). Powód przegrał sprawę w 0,879 części.

Udział w sumie kosztów procesu obciążający pozwanego wynosi 216,66 zł (= 1790,60 zł · 0,121). Udział w sumie kosztów procesu obciążający powoda wynosi 1573,94 zł.

Ponieważ poniesione przez pozwanego koszty (632,20 zł) o **415,54 zł** przewyższają obciążający go udział, zasądzeniu na jego rzecz tytułem zwrotu kosztów procesu podlega ta właśnie różnica.

*

W pozostałej części apelacja pozwanego jest bezzasadna i w związku z tym podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Sama możliwość dokonania przez ubezpieczonego stosownych odliczeń przy rocznym rozliczeniu podatku dochodowego od osób fizycznych, nie jest równoznaczna z tym, że wysokość świadczenia ubezpieczeniowego należy pomniejszyć o wartość możliwych do uzyskania z odliczenia korzyści. Jeżeli umowa ubezpieczenia nie stanowi inaczej, ubezpieczony nie jest zobowiązany do dokonania czynności nie przewidzianych w tej umowie. Po drugie, ubezpieczony ma prawo otrzymać przewidziane umową świadczenie w terminach określonych w umowie, a w razie braku takiego określenia, w terminach wynikających z obowiązujących przepisów. Jeżeli zatem umowa ubezpieczenia nie stanowi inaczej, ubezpieczony nie może być jednostronnie zobowiązany do oczekiwania na uzyskanie świadczenia z tytułu rozliczenia podatku dochodowego, które miałyby zrekompensować część szkody powstałej na skutek wypadku ubezpieczeniowego. Możliwość dokonania określonych odliczeń, przewidziana przez przepisy prawa podatkowego, pełniła przy tym funkcję stymulacyjną, to jest miała na celu zachęcić podatników podatku dochodowego do remontu mieszkań, którego potrzeba przeprowadzenia była uwarunkowana normalnym procesem, jakim jest zużywanie się substancji lokali, nie zaś nadzwyczajnymi wydarzeniami, mającymi postać wypadków ubezpieczeniowych.

÷

Nie jest uzasadniony zarzut naruszenia przepisu art. 805 k.c. Częściowo zmiana orzeczenia Sądu pierwszej instancji nie była uwarunkowana tym, że Sąd tej niewłaściwie zastosował przepis art. 805 k.c., ale tym, iż Sąd Okręgowy dokonał częściowo odmiennych ustaleń faktycznych od ustaleń Sądu pierwszej instancji, w szczególności z powodu częściowo odmiennej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego.

*

Bezprzedmiotowe są rozważania Sądu pierwszej instancji na temat zastosowania przepisów art. 355 § 1 k.p.c. i art. 203 § 1 k.p.c. Wyrok Sądu pierwszej instancji nie zawiera rozstrzygnięcia (postanowienia) umarzającego postępowanie w zakresie, w jakim pozew został cofnięty przez powoda. Sąd Rejonowy nie wydał również odrębnego od wyroku postanowienia umarzającego częściowo postępowanie w sprawie. W związku z powyższym należy uznać, że w zakresie, w jakim powód cofnął pozew, Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo (pkt II wyroku).

Ze względu na to, że rozstrzygnięcie zawarte w punkcie II wyroku nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron, brak jest podstaw do orzekania przez Sąd Okręgowy w przedmiocie rozstrzygnięcia oddalającego powództwo w zakresie, w jakim postępowanie powinno zostać umorzone, gdyż wykraczałoby to poza zakres zaskarżenia wynikający z apelacji pozwanego.

*

Na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od W. G. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w Ł. kwotę 123,12 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Ogółem koszty postępowania odwoławczego w rozpoznawanej sprawie wyniosły **237,60 zł**.

Powód poniósł koszty w kwocie **102,60 zł**, obejmujące:

a) wynagrodzenie pełnomocnika procesowego – 90 zł, ustalone na podstawie § 6 pkt 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz

b) opłaty pocztowe za przesłanie przesyłek poleconych obejmujących pisma procesowe – 4,20 zł, 4,20 zł, 4,20 zł (k. 145, 146, 172a).

Pozwany poniósł koszty w kwocie **135 zł**, obejmujące:

a) wynagrodzenie pełnomocnika procesowego – 90 zł, ustalone na podstawie § 6 pkt 2 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu oraz

b) opłatę od apelacji – 45 zł (k. 160, 166).

Pozwany przegrał sprawę w drugiej instancji w 0,05 części, ponieważ w takim zakresie apelacja została oddalona (45,22 zł : 896,65 zł = 0,05). Powód przegrał sprawę w drugiej instancji w 0,95 części.

Udział w sumie kosztów postępowania odwoławczego obciążający pozwanego wynosi **11,88 zł** (= 237,60 zł · 0,05). Udział w sumie kosztów postępowania odwoławczego obciążający powoda wynosi **225,72 zł**.

Ponieważ poniesione przez pozwanego koszty (135 zł) o **123,12 zł** przewyższają obciążający go udział, zasądzeniu na jego rzecz tytułem zwrotu kosztów procesu podlega ta właśnie różnica.

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.